

en niet kan afvallen, heeft een levensverwachting van slechts 39 jaar. Aan de andere kant kan gewichtsverlies tientallen levensjaren “teruggeven”. Dit blijkt uit een wereldwijde studie waarvan de resultaten zijn gepresenteerd tijdens het 31-ste European Congress on Obesity (ECO2024) in mei van dit jaar (Obesitas Platform, 2024). ‘Naast een slechte gezondheid geeft obesitas bij kinderen ook veel verdriet en schaamte. Voor kinderen kan medicatie dan uitkomst bieden, zeker als er een genetische aanleg in het spel is. Deze medicatie wordt helaas nog niet vergoed’, zegt Mariëtte.

Tijd voor actie

‘Voor mensen met obesitas die al veel leefstijl- en dieetinterventies hebben geprobeerd, maar niet kunnen afvallen, kunnen gewichtsverlagende medicijnen een uitkomst zijn. Niet behandelen is immers geen optie. Daarvoor zijn de gevolgen van obesitas te groot’, vindt Mariëtte. We moeten de indicatiestelling voor deze medicatie wel goed afbakenen en goed voor ogen houden wie het echt nodig heeft. De vergrijzing neemt toe en mensen gaan meer gebruikmaken van de zorg. De golf van obesitas rijkt ver. We moeten met het vroeg behandelen van obesitas de enorme vloedgolf van obesitaspatiënten in de toekomst voor zijn. Afwachten is geen optie, is haar boodschap.

Majorie Former

Bronnen

- Effectiviteit medicatie - Richtlijn - Richtlijndatabase. (z.d.). https://richtlijndatabase.nl/richtlijn/overgewicht_en_obesitas_bij_volwassenen_en_kinderen/volwassenen/effectiviteit_medicatie.html?query=medicatie#recommendations
- Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS, 2024, 23 juli). Zorginstituut: geen vergoeding Wegovy voor obesitas wegens onduidelijkheid gezondheidseffecten. Nieuwsbericht | Zorginstituut Nederland. <https://www.zorginstituutnederland.nl/actueel/nieuws/2024/07/16/wegovy-niet-vergoeden-uit-basispakket>
- Obesitas verdrievoudigd in de afgelopen 40 jaar | RIVM. (z.d.). <https://www.rivm.nl/nieuws/obesitas-verdrievoudigd-in-afgelopen-40-jaar>
- Nivel. (2024). Ozempic steeds meer voorgeschreven in de huisartsenpraktijk, voornamelijk bij diabetes. <https://www.nivel.nl/nl/nieuws/ozempic-steeeds-meer-voorgeschreven-de-huisartsenpraktijk-voornamelijk-bij-diabetes>
- Obesitas Platform (2024, 23 mei). Ernstige obesitas bij kinderen kan levensverwachting halveren - Obesitas Platform. <https://www.obpl.nl/ernstige-obesitas-bij-kinderen-kan-levensverwachting-halveren/#:~:text=Ernstige%20obesitas%20bij%20kind>
- Zorginstituut Nederland. (2024, 9 februari). liraglutide. <https://www.farmacotherapeutischkompas.nl/bladeren/preparaatteksten/l/liraglutide>

NIEUWS

Obesitas bij de moeder beïnvloedt de programmering van vetweefsel van de foetus

Obesitas (BMI ≥ 30 kg/m²) tijdens of vóór afgaand aan de zwangerschap beïnvloedt het intra-uteriene milieu en heeft daardoor een aanzienlijke impact op de foetale ontwikkeling. Onderzoeker Sofia Paz Bellalta Bremer van de Rijksuniversiteit Groningen heeft het effect van obesitas tijdens de zwangerschap op mesenchymale stamcellen (MSCs) in de neonatale navelstrengen (Wharton's jelly) onderzocht. Haar focus lag op het beginstadium van adipogenese, de vorming van vetcellen uit stamcellen. De hypothese was dat obesitas bij de moeder leidt tot oxidatieve stress in de stamcellen, wat de SIRT2-FOXO1-PPAR signaalroute dereguleert en adipogenese bevordert. De resultaten tonen aan dat stamcellen

van foetussen van moeders met obesitas (OB-MSCs) een verminderde zelfvernieuwingscapaciteit en lagere pluripotentie hebben. Dit betekent dat deze cellen minder goed in staat zijn om alle celtypen te vormen die een individu bezit. Daarnaast vertonen stamcellen van neonaten van moeders met obesitas een verstoorde insulinesignalering en verhoogde oxidatieve stress. De studie laat ook zien dat er een afwijkende vorming van vetcellen plaatsvindt in deze stamcellen. Samenvattend leidt obesitas bij de moeder tot oxidatieve stress en verhoogde adipogenese van foetale mesenchymale stamcellen. Dit kan bijdragen aan een verhoogd risico op obesitas bij de nakomelingen.

Deze bevindingen bieden waardevolle inzichten in de vroege programmering van vetweefsel en laten zien hoe obesitas bij moeders de gevoeligheid van neonaten voor toekomstige metabole stoornissen beïnvloedt.

Proefschrift: *Early programming of adipose tissue by maternal obesity: unveiling redox and adipogenic pathways in the offspring's progenitor cells.*

Mw. S.P. (Sofia Paz) Bellalta Bremer, RUG, Medische Wetenschappen / UMCG, 30 oktober 2024.